Erref. kodea: LAF-217-185

Izenburua: Kazetagintza lanetan, *Herria* aldizkarian parte-hartzea, 1944-1951

Hernia [sandraz]

1. Nola emaiten zaion periodiko edo astekari bati abiadura

2. Mundiko berriak :

- Association des Periodiques catholiques de Province : 79 abiarte
  arlzizale

  " notes confidentielles "

- Havas (?)
- Service d'information

  } zenzura
  ondotik
  gaurretik

Gure berriketariak :

ondar belzarean : 82 | 35 aphez

urteko bazkari batean trunk
Kasu egiteko dela... Garaño a...

3. Nola bizi ?

Gasta edo eralgiak : irankola,
Segretario etxea, secretarioa, argi
periodiko, telefono eta beste

- kartzaleak :
  abonatu : 1500
  beste 6000

| 20.000 familia
estimatuz
montatzen

SANTUARIO
de
ARANZAZU
Oñate (Guipúzcoa)

Erreklamak (Frantsesa)

Zer nahi ?

- Kristau katolikoa
- Sozial, personalista
Komunitarista ... federalista

- Bainan berbeta ideiak
ager ditazke ...

-

Hernia

8 Août 1° La machine : 2 millions sur pour lundi
Champagne et Lefficial, en cachette de
Villanova. (8 Août, mercredi)

9 Août matin 2° Visite du 9 Août à Utaritz : Dufour et
Germain Trigoin, à l'insu des autres
— Machine
— Eloignement du problème : Incompréhension
de Descamps ... } procès Vve Lacouture
" Bodion :
Laboudique président : signature non agrée de D.
Le coup des 2 millions francs ---
La rotative

9 Août soir 3° Visite chez L. Duchauspé ... avec Marc
Deconseille mettre argent.
Peut-être imprimerie à prendre ...
Coup de téléphone à Duf.

10 Août 4° Visite Dufour, seul ... Il s'arrangerait pour
machine ... Mais problème reste : comment
a) séparer journal de l'imprimerie
b) se défaire de Descamps, en tous les
cas pas de maçonnik Descamps. (10 Août)

4 Sept 5° Visite Marc chez de l'Espée, le 4 septembre
Le Baron a eu visite Villanova à l'insu
de l'Administrateur : dossier. ensemble de la R.D.L.
Le Baron s'intéresse ... Difficultés avec
Garat ... Il veut le quitter, même en
payant un dédit, envisage un procès
Il y mettrait de l'argent 17 millions et des
machines. Ne tient pas à Chev.
Acceptent "Hernia", Duchauspé, group.
Lagasse. — Le Réputé, simple client.

Henia [sonnez]

17 sept

6. Mardi, 17 septembre. Visite Dufeu à Henia. Il a vu lundi 16 le Baron pendant 1h. ½ chez lui. Impression d'instabilité : 17 fois changé de conversation. Il s'est présenté comme désirant entrer au Républicain en plus bil. Lui non plus ne veut pas reparer le journal de l'Imprimerie. — Dufeu doit voir Labeaudigne pour le décider à la chose. Tous 2 décideront Descamps qui arrive mardi soir.

20 Sept

7. ~~Mercredi~~. Vendredi 20 Septembre à 10 heures : Descamps et Dufeu

Abrégé historique : 1942 Guillaume de Hiriart en conflit aigu avec Laconture difficultés d'argent ...

Interviennent Arinat (?) et Descamps : celui-ci achète un paquet d'actions pour rendre service à Guill. de Hiriart, mais ne paraît nulle part.

A la mort de G. de Hiriart, disputes autour du lit de mort : la tribu Bidion veut s'emparer de l'affaire. Desc. arrive : pardon, c'est moi qui commande, etc.

Au total l'affaire est saine ; Villanove a manœuvré à Bx. pour vendre l'affaire à d'autres. Syndicalistes dangereux. Il nous estime le matériel aux deux tiers fort en l'estimant à 30 millions à Bx Faute profes.

HERRIA

- P. Lafitte : Gutunak
- Impr. Daraq

Utaritz, le 10 Novembre 1944

Objet :
Hebdomadaire
de langue basque
HERRIA

Monsieur le
Directeur du Service
Régional de Presse,

J'ai hâte de vous remercier de l'excellent accueil que vous avez bien voulu me faire, hier matin dans vos bureaux de la Rue Judaïque.

Vous avez fort bien réalisé la situation particulière du Pays Basque où 111.000 personnes ne lisent guère le français et où il faudrait pourtant au plus tôt répandre les idées de la Résistance : car les idées collaborationnistes y ont fait du chemin.

C'est pourquoi, vous appuyant sur l'avis favorable déjà accordé à ma demande par le Comité de Bayonne, et ensuite par celui de Pau, qui vous l'a transmis, vous avez eu l'amabilité de m'annoncer le très prochain envoi officiel d'une autorisation de Herria dont le principe ne fait aucun doute.

Je compte sur les pièces officielles me confirmant dans le droit de faire paraître le nouvel hebdomadaire Herria

Veuillez agréer, Monsieur le Directeur, l'expression de ma considération distinguée

P. Lafitte
propriétaire
Ustaritz (Basses-Pyrénées)

Unicarret-i

HERRIA
Hebdomadaire Basque-Français

RÉDACTION - ADMINISTRATION
8, Rue Jacques-Lafitte

Téléphone 502-20
C. C. P. Bordeaux 1281-32

Adixkide maitea,

Igorri dautazun lan ederraz esker mila : askiki iñakurri ahal izan dut, eta ez lehen aldian bezala, debruen den tarrapata batean : niri ere gustatu zait eta nola dutan jatitu, ez nakike estkuaraz ez eta ere naski erdaraz ere erran : harrigarri da nola estkuarak berritzen dauzkigun othoitz zahar, ohidurak kamustu gaizoak : berriz ẋchorrochten zaiote ahoa, berriz ozentzen mintzoa, berriz berotzen ahauspean lokartu kar hura. Bila zu, zeren, nehoren acholarik gabe, bide berri bat ideki eta erakutsi duzun, ez bakarrik gure mintzaire gaichoaren onetan, bainan berdin, edo gehiago ere, arimen onetan.

Laudorio hanichko atheratzen daukazu, "aspect" delako hartaz, eta aldiz sobera samurtzen zitzaizko Ormaetxea biperdunari. Ihardesten diot langarren "Gernika"-n, ez ordean haren zapratzekotan: ene iduriko, ez gaitezke buhamiak bezala has, dena laido, dena muthurreko, dena gaichtakeria, jendearen inri egingarri eta elgarren kalteko. Orai ezkontzerat omen baitoa, ez ginuke haren emazlegaia kordokatu behar, are gutiago higuintarazi. Izigarri liteke. Nik ez dut holako iriskurik: mintza bedi ba, nahi duen bezala.

Adichkidea, urthe berri on zuri eta zure bekario maiteari. Deneh, nork gure chokoan, egin dezagun J.E.L.-en alde ahal dukeguna.

Ondoko eguneh arte.

Piarres Lafitte

HERRIA

Ustaritz, le 5 février 1956

Cher Monsieur Herran,

Je vous envoie un mot qui vous permette de revoir ~~rétroactivement~~ vos propositions relatives à l'impression d'un "Herria" grand format.

Ailleurs On nous offre un contrat pour 52 semaines à 52.000 (cinquante deux mille) francs hebdomadaires, pour 5000 exemplaires, 4 pages 60x43 cms, 8 colonnes, corps 8 et 10, toutes fournitures comprises, sauf clichés. Le tout à forfait.

Acceptez vos propositions du 3 février, c'est, pour nous, perdre 416 mille francs dans l'année, sans compter les incidences sociales dont les autres ~~prennent~~ acceptent le risque dans leurs calculs.

Devant de tels chiffres je doute que le choix du Conseil d'Administration vous soit favorable.

Alignez-vous donc aux propositions raisonnables des autres pour que "Herria" puisse rester "au courrier": le Comité en décidera.

T.S.V.P.

Le papier petit format ne présente pas un problème difficile. Le stock est minime.

Quant à la commande du papier grand format, elle dépend de vos offres concernant le prix forfaitaire du nouvel "Herria".

Je vous prie de croire, cher Monsieur Herran, à mes sentiments les meilleurs

Pierre Lafitte

P.S. Veuillez nous préparer votre nouveau devis pour mercredi soir, 8 février : c'est jeudi 9 février que se réunit le Conseil d'Administration.

P. L.

HERRIA
Journal Basque-Français
— Hebdomadaire —
Av. Louise-Darracq
BAYONNE

TÉLÉPHONE 508.16

Monsieur,

J'ai reçu votre lettre du 3 mai, et il convient que je vous en avertisse : vous seriez navré de croire qu'un tel document ait pu se perdre.

Comme certaines erreurs se sont glissées dans votre prose, permettez simplement que nous les rectifions :

1°) ce n'est pas moi qui ai choisi les candidats, mais il est exact que j'étais pour eux.

2°) il n'est pas vrai qu'un article ait paru contre vous sous la signature Pierre Lafitte, mais j'accepte la responsabilité de ce qui est publié dans Herria

3°) il est faux que j'aie conduit des religieuses au bureau de vote ; c'est une simple coïncidence qui m'a amené là au moment où elles arrivaient : j'étais venu savoir si on avait mis encre et porte-plume dans l'isoloir, car à la mairie, on avait constaté l'absence de ces objets.

4°) il est faux que j'aie jamais mis en doute ou laissé mettre en doute votre honnêteté. Tous ceux à qui j'ai pu parler de vous

devrait reconnaître que non seulement j'ai loué vos qualités, mais même reconnu votre cran de résistant. La seule question que j'ai soulevé c'est celle de votre position dans le tableau politique. Si vous trouvez que nos idées sont des sornettes du diable, nous avons bien le droit de donner aux vôtres le nom de lubies dont vous avez l'air passablement ennuyé.

5°) je ne vous reproche pas de vous présenter, ni même d'essayer de passer à l'ombre pieuse de M. Dassance : c'est votre droit, et c'est votre jeu. Comme c'est mon droit de ne pas trouver ~~loyale par rapport à nous~~ habile de la manœuvre de la part de M. Dassance. Il n'avait qu'à vous laisser courir votre chance à vos propres risques. Et vous n'avez pas à vous étonner que j'use de mon droit de français, tout comme un autre. Avec ça que les socialo-communistes se gênent pour rayer les M.R.P. des listes d'union... C'est et cullent d'être bon, mais pas d'être connichon.

6°) je regrette beaucoup de n'avoir pas le bonheur d'être classé parmi les bons prêtres dans votre catalogue religieux, mais je me console un peu à la pensée qu'au moins j'ai sur vous l'avantage d'être poli.

Je vous prie d'agréer, Monsieur, l'expression de mes sentiments distingués

Pierre Lafitte

Jaunak,

"Herria" asteroko agertu dira hiruzpalau artikulu eskual-hitz hideen elgarretarik berextreaz. Auzia nundik sortu den, huna laburzki. Senperen badute ainzina bat egin-berria, elhepide askotan emaiten dituena, eta gehienetk errazten diote lahua edo laka. Senpertar batek galde egin du ez zenetz bada eskuarazko hitz garbiagorik eraldatzen ahal, eta eskualzale batek ihardetsi dio berrogoita-zortzi hitz aipatuz ur geldiari eskuaraz emaiten edo lohen eman izan zaizkionak. Hirugarren eskualzale batek ohar batzu igorri ditu, laburki. eta ur-geldi mota askotan badirela eta erdaraz ez dituztela denak berdin izendatzen. Galde egilen zuen zertako Eskualzaindiak ez zuen batzorde edo komisione bat sortzen eskual hitzen arteko berextkundearen egileko. Errailen ere zuen "papillon" edo "mariposa"-ren aipatzeko Mujika jaunaren hizlegiak badauzkala abantxu berrehun eskual-hitz. Eskual-herrian ihizi politik horietarik da omen dilugu hirurogoi motaz goiti. Zertako ez hel egin gauza horitan entzunak direneri eskualzain lagun edo laguntzaile batzuetan ihusteko zoini zoin izen eman behar litzaiokeen. - Geroztik Etchemendy jaunak behar batzuen arteko bai eta harri edo bur batzuen arteko berextkunde entregu bat ager arazi du, erakusteko egilen ahal den lana dela.

Tous les observateurs font remarquer que ce remaniement ne touche pas le tandem Brejnev - Kossyguine , au pouvoir depuis le limogeage de Khrouchtchev .

La " démission " de M. Alexandre Chelepine , considéré comme l'un des éléments les plus brillants de la génération née après la Révolution , est interprétée différemment . Selon les uns , Brejnev voyait d'un mauvais oeil la montée de ce quadragénaire . Selon les autres , Chelepine a été déchargé de certaines fonctions pour travailler au secrétariat du parti où son intelligence , sa ruse , trouveronr un terrain favorable pour s'exercer .

Bref , il est toujours délicat d'émettre des interprétations sur les mutations politiques derrière le rideau de fer . Mais une constatation saute aux yeux : la disparition de Staline a entrainé une instabilité gouvernementale . Puisse-t-elle provoquer de nouvelles orientations sur le plan intérieur comme sur le plan extérieur .

En attendant ce jour , lointain sans doute , M. Gromyko , devant le Soviet Suprême , a lancé un avertissement aux Etats membres du Pacte Atlantique : " S'ils acceptent de donner suite aux exigences de la République fédérale allemande pour l'obtention d'armes nucléaires , l'URSS et les autres pays socialistes prendront toutes les mesures qu'ils jugeront nécessaires pour assurer la paix en Europe . De son côté , la Pravda déclarait : " La Chine populaire a refusé la coopération et l'unité d'action dans l'oeuvre sacrée d'assistance à la République démocratique fraternelle du Nord Vietnam . Cette attitude a poussé les impérialistes à l'aventure . A un moment où se développe l'attaque contre la cause sacrée de l'unité du camp socialiste une seule attitude est permise aux marxistes -léniniste : une position dure " .

Le conflit Vietnamien , on le voit , n'atténue pas les divergences entre Pékin et Moscou . Il semble , au contraire , les raviver . Il risque, par ailleurs , s'il se prolonge , d'entrainer l'URSS a fournir au Vietcong un appui massif , et ce aux dépens de la coexistence pacifique entre l'Est et l'Ouest .

Dans ces conditions , les appels à la paix lancés de toutes parts , n'ont guère de chances d'être entendus .

Jacques-M. BOITEL

Egun auzi ttipi hau aipatzen dut, ez baitezpada orai berean guhaur lan honi lotzeko, bainan ondoko egunetan elgarrekin finkatzeko nola behar ginuken sail honi hongarilu, zonbaiteh bederen.

Mementoan gure komisioneh badute hiru ahala egiteko. "Antologia" burutu-eta, uste dut lanaz honean zerbait egiten ahalko dugula, nun ez duzuen premiatsuagoko bertze tederik.

Anartean nork edo nork bere gogoetak egin ditzazke eta hunat ekar bere aburu eta erabaki-gaiak. Gogotik aditubo ditugu, nik segurik!

Errailleko nituenak erranak dilut.

HERRIA
8, Rue Jacques-Laffitte
BAYONNE (B.-P.)

Téléphone 502.20
C.C.P. 1281-32 Bordeaux

Le 24 Sept. 1956

Madame,

1. Très volontiers je m'occuperai de la publication de vos contes basques. Nous pensons sous peu reprendre la publication d'Euzko Jakintza, et ils seront à leur place dans la section folklorique : on en tirerait un tirage à part.

2. Je n'ai fait que passer à Sare puis Axular, et j'ai pensé à Lehetchipia où je passais jadis dent tous jours. Que c'est loin! Je pense toujours à Mgr Diharassary : nous en avons parlé à Aranzazu, au dernier Congrès. Nous aimerions micro-filmer les manuscrits que vous avez de votre Oncle, pour en conserver l'image exacte et au besoin en publier ensuite une partie au moins, dans une Anthologie.

3. Les exemplaires invendus d'Ama Haren Uztar pourraient être achetés en partie sinon tous, pour les distributions de livres dans les concours de langue basque. Nous en reparlerons.

Je termine ce mot pour vous l'envoyer au plus tôt : je suis en partance pour Paris.

Veuillez agréer, Madame, mes plus respectueux hommages en N.S.

Pierre Lafitte

P.S. Savez-vous l'adresse de l'abbé Talamas ? Le Chan. Epherre a songé à lui demander un article sur le regretté P. Donostia.

IMPRIMERIE DARRACQ

TOUS LES IMPRIMÉS
ADMINISTRATIFS
ET COMMERCIAUX
LETTRES — FACTURES
CARTES — CARNETS
ENVELOPPES
REGISTRES — BROCHURES
DÉPLIANTS — PROSPECTUS
JOURNAUX — AFFICHES, ETC.

AV. L.-DARRACQ
ALLÉES PAULMY
BAYONNE
R. C. SEINE 315.257 B
C. C. P. BORDEAUX 1.151-40
TÉLÉPHONE 514.24
(Lignes groupées)

BAYONNE, LE 18 NOVEMBRE 1949.

Monsieur l'Abbé LAFITTE
Petit Séminaire
USTARITZ (B.P)

Monsieur l'Abbé,

Suite à la visite que vous avez bien voulu nous faire, nous vous prions de trouver ci-joint devis pour l'impression du journal hebdomadaire HERRIA, 4 pages, format 50 x 32,5, 5 colonnes, justification 12 ciceros, hauteur de colonnes identique à celle du journal "LE MONDE", composition corps 7 et 8, interligné, 1 point.

Ces prix s'entendent composition, impression, fourniture du papier et expédition :

- 5.000 exemplaires pour ..... 22.690 Frs

Il y aurait lieu d'ajouter à cette somme les frais d'affranchissement des bandes, réglement des transports aux commissionnaires et à la S.N.C.F.

Nous tenons à vous faire remarquer que dans cette nouvelle formule de journal il rentrerait 108.000 lettres par N° pour une moyenne actuelle de votre journal (composition en 8, 9 et 10 interlignés) de 75.000 lettres environ pour 2 pages.

Vous trouverez également ci-joint épreuves des caractères que nous vous proposons.

Nous insistons auprès de vous sur la qualité de l'impression de ce journal, étant donné qu'il serait tiré sur machine en blanc et vous signalons que nous ferons dans nos ateliers l'impression, et l'expédition d'HERRIA.

.../...

To ujours dévoués à vos ordres, nous vous prions d'
agréer, Monsieur l'Abbé, nos sincères salutations.

LE DIRECTEUR,

HERRIA

Administrazio kontseilua

HERRIA

Hebdomadaire Basque-Français

RÉDACTION-ADMINISTRATION
8, Rue Jacques-Lafitte
BAYONNE

Téléphone 502-20
C. C. P. Bordeaux 1281-32

Bayonne, le 26 Janvier 1950

MONSEIGNEUR,

Au cours de sa réunion annuelle, le Comité de " HERRIA " a été saisi de certaines plaintes. On trouve fort onéreux de vendre une multiplicité de périodiques basques, Herria, Etchea, Gazte, Almanaka, et Calendrier Basque.

Ce sont les mêmes vendeurs, particulièrement, Messieurs les Curés qui en ont la charge. Il semble que l'on pourrait coordonner ces efforts et " HERRIA" offre une page par mois à"Gazte" et une autre à " Etchea " qui seraient laissées aux soins des rédacteurs de ces deux périodiques.

Peut-être son Excellence pourrait-elle aider à organiser une action coordonnée de tous les périodiques à l'avantage de tout le monde.

Que son Excellence daigne agréer les hommages les plus respectueux du Comité d'Administration de " HERRIA " .

Mr. L. DASSANCE	Mr. DUFAU	Mr. Jean DUBOSCQ
Mr. P. DUHOUR	Mr. l'Abbé ETCHEVERRY	Mr. l'Abbé LAFITTE
Mr l'Abbé MOULIER	Mr. l'Abbé POCHELU	Mr. J. MESTELAN.
Mr. l'Abbé LARZABAL	Mr. l'abbé SALABERRY	

Hernia

Sorkuntzako kroŋka

z bainan

Lehenagoko etxeetan etzuten ogia ere egun güzietan egiten zenbait aldiz, egitenzuen bukatzen zen orzirale goizean eta orduan zerbait behar zen jateko,eta opilak egiten ziren.Gure Euskalerrian halako zerbait gertatu da "Herria" etzen oraino sortua,bainan bazen bertze astekari bat "Eskualduna" izendatua.Aspaldikoa zen.Hiriart Urruty zenak egina eta zorigaitzez gerla denpofan ustez obeki zela alaxe bai eskuararentzat bai Eskualerriarentzat Eskualduna jarri zen alemanen alde.Alemanak herrian ginituen eta ustez etq obe zela begitarte on egitea etsaiari dena ez galtzeko gure Eskualduna astekari zaharraren guduek estimatu zuten behar zutela mendu eta obe zutela ola egiten denen onetan.Bainan alemanak joan etä berehala gobernu berriak kendu zuen Eskualduna eta preso ezarri Eskualdunaren buruzagia.Orduan deus gabe ginen Eskualherrian eta nola gerla denporan izan bainintzen alemanen kontrakoa izenbiziki orduan pentsatu zuten Apezpikutegian nitzaz baliatu behar zirela gauza hortan eta orduan Monseigneur Saint Pierre ginuan Eskualherrian eta Apezpikurik ez ginuen.Gure Apezpikua hil zen eta han ginauden berri baten behar.Eta nehork ez nahi zerbait egin Apezpiku berria egin arte eta denpora joan eta eskuarazko deusik ez eskuen artean, eta ikusten zuten bazterretan gorriak ari zirela nausitzen eta heiek nahi zutela eskuarako astekari bat montatu.Orduan jin(?) egin zautaten ia nahi nuen irriskua hartu Apezpikua jin arte zerbaiten egiteko,gero Apezpikuari erranen giniola zer gauza egin ginuen hura etor artian eta berak nahi zuena eginen ginuela. Edo utziko gure asterokoa edo bertzalatik eman zezala nahi baldin bazuen Beraz Monseigenur Saint Pierre ta Leon Leon eta bertze zonbaitek deitu ninduten eta enen Superiorekin akort denek ola erran zuten ezarriko nindutela zonbait egunez,eta bizpairu hilabeteren buruan Apezpiku berria egin zen eta denak elgarrekin joanen ginen areri buruz eta erran ginion;Orra zer egin dugun anartean ta onsa balin bazauzu ola jarraikiko dugu,bainan zure gomendio,zu zira nausia.Ta erran zaukun:Orai nik eztut emengo berririk,eztakit zer gertatu den ez zer gertatzen den.Eztakit batere zer den Zonbait denporaren buruan ikusiko dut nor ezarriko dutan Herriaren buru,bainan hori behar dugu atxiki.Eta hortan gera.Beti aiduru nago nor ezarriko

...f

duten.Amalau urte pasatuiak dira hortik.Zer nahi den Frantzian nola abiatzen da periodiko bat? Erran behar dizuet gauza errexa dela.Periodikoa agerrarazi nahi duzun bezperan joaiten zera Komisario baten ikusterat eta emaiten diozu paper bat,baizik eta;"Nik,Pierre Lafittek nahi dut bihar goizean agerrarazi periodiko bat.Aste guziez agertuko da eta enek gain izanen dira han agertuko diren guziak".Eta siñatzen duzu eta emaiten diozu.Eztu baietzik ez ezetzik emaiten ahal.Hartzen du papera.Biharamonean hasten zera.Gero ondokoak ikusiko.Bainan asten zira zure irriskutan.Bainan Gobernuak badu deretxoa nahi duanean astekari edo egunkari baten gelditzeko.Bertzenaz,nun gitazke? Beraz,orra nola hasten geran.Aise da.Eta zonbait aldiz gertatu zaut bertze agerkari batzuen ateratzia noizetik behin,eman ditzagun bozak direla.Eta nahi dugula deputatu baten alde zerbait egin.Bainan eztugula Herria salsa hortan sartu nahi.Orduan egiten dugu periodiko txipi bat,eta ezta "Herria",bainan boz-penporan agertuko da hirur astez eta gero geldituko. Bainan beti gauza bera eginez,emanez gure agiria nahi dugula emendik goiti zerbait agerrarazi.Bialiatzea gauza guti da,behar da iraun,eta hortan da guztia. Astekari batean behar dira berriak,ta nondik ateratzen ditugu? Behar dautzuet erran Frantzian segurik erosten ditugula.Ba-da asko berri merkatu.Deitzen dituzte les agences.Eta tratu batzu egiten dituzu aitzinetik erranez: Astean hoinbertze prima behar ditut edo hoinbertze berri politiko edo hoinbertze istorio laborantzaz (nekazaritzaz),behar ditut hoinbertze lerro gei hortaz edo hartaz eta zuzen igortzen dauzkute.Bainan kasu egin behar da nor dan saltzailea.Saltzaile handi bat baduzu,Gobernua bera. Bainan eztu saltzen,emaiten dun urririk,doainik.Arek eztauku galdetzen nahi dugun-ez ala ezdugunez,aste guziez igortzen dauku paper ori batean arek gogoan dituen berri onak.Denak onak dira.Eta biziki ontsa eginak dira izigarriki ontsak,eztute beti inzensua ola botatzen,ba-dira zonbait kritika txiki erakusteko eztuela Gobernuak berak egina,eta aste guziez igortzen duzte berri oik izparringi guzi guzieri,bainan behar dautzuet gauza bat erran:Nihork Frantzian eztituela emaiten,nehork,Gobernuaren alde diren

Gazetek berek eztute nahi ezarri,zeren baitakite jendek badakitela nundik atera diren eta eztute agertu nahi.Eta orduan hauxe gertatzen da:ez Le Monde ez Le Figaro (le Figaro beti Gobernuaren alde da),bainan orri ori oietan agertzen diren berriak eztitu nehork emaiten.Irakurtzen ditugu;bada beti zerbait ikasteko alere,gauza oietan;bederen Gobernuak zer ez nahi duen erraitea Eta hortarik ikasten dugu frango gauza.Badugu beste saltzaile bat (arrek eztitu urririk emaiten) lenago bazen Agence Havas (onsa ezagutua mundu guzian) Orain izena gorde du ,bainan behar dugu jakin Agence orrek bere berri guziak aitzinetik ikusiak direla.Gobernuak ezarri ditu zetabel ? batzuk eta han irina pasatzen dute.Eta uste dut igortzen dauzkuten berri guziak egiak direla,bainan eztituzte eta egia guziak erraiten.Eta ortakotz hartzen ahal dira berri hoik bainan kasu eginez.Eta nola egiten dugu kasu?
Behar dugu egia erran: arrotz erresumetako egunkariak hartzen ditugu eta hetan ikasten dugu frango gauza ta gureetan agertzen eztirenak.Espaiñoletan badira frango Algeriaz gure agencek emaiten ezdauzkutenak:Geneve eta Belgikak ere emaiten dauzkute frango.Belgikak gutio.Halako tratu bat egin dute Frantziak eta Belgikak elgarren berri gehera ez emaiteko.Ta orduan Belgikako egunkariek guretzat eztaukute behar bezalako hazkurria emaiten.Nahiago ditugu Suizako izparringiak, ainitzez.Alemaniakoak ere biziki onak dira.
Eztute gauza handirik gordetzen,estaltzen.Ta orduan olaxe ta emeki emeki badazkigu zonbait gauza.Frantzian guk,katolikoek egin dugu elgarren artean alako Sindikat handi bat; Association de Periodiques catholiques de Provinces.Oitan badira bilduak iruetan ogoi eta emeretzi agerkari.Elgarretarik bilduak dira eta Parisen ezarri ditugu bulego batzuk:hantxe berriak biltzen dituzte eta astean bietan igortzen.Nik errezibitzen ditut asteartetan eta oriziraletan.Ta bertze alde,berri oitaz bertze alde izaiten ditugu Notes Confidentielles batzu.Bi gizon ba dira gure Sindicat ortan kargatuak guretzako Diputatuen ganbaran eta Senatorren biltegien zerbai den jakiteko.Eta askotan badira berri batzu horrela biziki ontsa argitzen direnak Notes Confidentielles

oiei buruz.Nota oriek eztitugu ezarri behar gure kazetetan berehala.Behar dira,behar ditugu ~~xxxxxx~~ atxiki segeretuan zonbat egunez,gero agertzekotan nahi baldin badugu.Bainan zonbait egunez obe da ez ~~xxx~~ ezartzea olako gauzarik.Gero erranen dautzuet nik Herrian ~~xxxxxxxxxxx~~ ezartzen ditudala, zeren eta Herrian agertu-berriek eztute holako garrantsi haundirik Frantziarentzat.Toko batean gaude,nehork eztitu irakurten gure berriak elgarren artean familian kasik dira,eztute abarrotsik egiten gure berriek.

Bertze agences batzuk ere baditugu: battxo Katoliko-Sozial direlako eiek egina.Eta gure Sindikatean agertzen eztiren berri batzuk arek emaiten dauzku,eta etaz erebaliatzen gera gure astekari ttipian.Orra nondik ateratzen ditugun berri haundiak.Bainan Eskualherrian nahiago dituzte oraino berri ttipiak,herrietakoak.Eta oiek dituzte lehenik irakurtzen gure irakurlek. Nahi dute jakin nor den hil,nor sortu eta nun,ta nolako istorioak diren ta eriak balinbadira eta klinikan eta gauza oiek ezartzen ditugu.Adorazioneak ~~xxx~~ eta gauza oik biziki maite dituzte.Beraz,ezarri behar dira berri oik. Hortakotz baditugu berriketariak:azken bilkuran baginituen laurogoi eta bia. Oitan amabortz apez.Benetan apezak azken itza bere.Uste dut Herria apezena den alere.Zonbaitek eztute uste,erraiten dute ta eztela, kazeta katolikoa. Ala litake... Gure berriketari oriek urririk ari dira,eztiotegu sos bat emaiten,ez pilik,deus ez,bere borondatez ari dira.Bakarrik sobriak,envelopak maiz igortzen dautzegu timbrekin eta urtian bein bazkari bat.Bazkaria ortan ahal bezain ontsa ekartzen ditugu eta gero berriz arte,lana.Zonbait aldiz baditugu berriketari zenbait ustegabekoak.Eta kasu egin behar da.Zonbait aldiz gauza izigarriak gertatzen zaizkigu.Kontatuko dautzuet gertatu zaitan makur bat.Egun batez errezibitzen ditut letrak ta bi paper baziren artan. Batean bazen auxe:Jaun buruzagia,otoi ager arazi letra onekin igortzen dautzutan erreklama.Huna ene adressa,eta otoi kondua zertarat igaiten dan erradazu.Igorriko dautzut dirua heldu den astean.Ta orrekin bazan alako paper ttipi bat eta bazen titulu bat:Garaiñoa.Ta azpian; hitz auk:Olako etxean

Lekornen
izanen dute iru egunez garaiño bat gaitza,Ameriketako asto bat eta ondoetako laborariek behar dute jakin marka handikoa dela alimale ori eta ume gaitzak bota dituela Ahurtin eta Hazparnen eta larunbatez geroztik izanen dela Hendayan.Beraz,aren beharretan litezkenak otoi agert ditela olako etxean lehenbailehen.Ori ikusita ezarri nuen ene Kazetan.Eta etxerat eta ikusten dut Puxelu jaun kalonjea eta erraiten diot:Lekorneko berriak baditut. Ta? Halako etxekoek igorri dautet letrak bat Eta orai garaiño badute etxean.
-Jende biziki enseiatuak dira.Eniz batere estraniatzen,jende biziki enseiatuak dira.Igandean badoa etxerat eta heldu zaut eta erraiten daut:Errazu Lafitte. Zer da? Ederrik egin duzu. Zer? Badakizu garaiño istorio ori? Eeez.Herrian hartu dituzte ogoita lau zenbaki zure Herria,ta bazen ezkontza bat Lekornen, larunbatian,zazpi apezekin.Eta ezkontzako jendeak elizan sartzeko orduan Herria banakatu dutem jende guztieri. Geratu Lekorne etxe ortako alaba ezkontzen zena pillotari batekin.Pillotari orrek nunbait oroitzapenak utzi Ahurtin eta Hazparnen eta gisa ortan izan dute apezaren predikua egina aitzinetik.Nik preparatua nuen faktura zonbait gostatzen istorioa.Eztut erran beharrik eta eznuela igorri.Bainan errezibitu nuen bi letra: battxo aitarenganik ta bertzea predikatzailearenganik,erranez ta ahalkegarri zela,lotsagarri zela alako gauzen ikustea katoliko kazeta batian apez batek emanik.Eta nik egin nion letra bat aitari erranez eta afruntatua nitzela nihaur bainan enakiela zer egin behar zen gauza orren zuzentzeko... Beraz,kasu.Astekari bat egiten baduzue,jakin zazue trampak ere badirela.Astekari batek behar du bizi,ezta aski berrien izaitea ,bizi behar da.Lehenik gastuak eta eralgi behar dira,behar da inprenta eta irarkola pagatu,eztute urririk egiten lana.Sekretarioa,etxea,argia,telefona ,zonbait periodiko ere behar ditugu.Oixtian erran ditugun berriak erosi behar ditugu nolazpait,ta beraz ikusten duzue badela eralgi frango.Ta nondik paga oinbeste gauza?Lehenik hartzailleak pagatzen daukute parte.Frantzian ezta nehor bizi ahal denik hartzailleetarik,nehor.Eztugu sekulan guk hartzen gure

butxetan,beti zorretan ginazke ezbaginuen bertzerik.Beraz ikusten duzue,aitzinetik zorretan gera.Eztakit emen nola zaizten,bainan gure aldian sobera garesti dira gauzak,ezin ditazke atera.Saltzen ditugu astian zazpi mila ta bosteun.Zorrak ateratzeko behar genituzke amar mila.Fotografiak eta klixeak atera bear ditudanean Donostian egin arazten ditut eta portu eta dena pagaturik eta erdika gelditzen zaut.Eztitake kompara ere.

Gure Eskualherrian eztira abonatzen,eztitugu mila eta bortz ehun harpidedun baizik.Bertze guziak banazka erosten dituzte.Behar ditugu denetan saltzailleak. Eta hortako behar da lan handia egin,behar dira bilhatu noizetik noizerat behar ditugu ikusi,eta sustatu puskat eta pagatu ere.Ori behar dena da. Eta zertaz bizi gera beraz? Erreklamez.Bainan hortako behar dugu frantsesa agerrarazi.Ezpalin bada frantsesez deusik gure kazetan ezdezakegu erreklamarik ezar.Eta orra zergatik zenbatek uste duten eta umore txarrez ezartzen dugula frantsesa gure Herrian,ezta batere fantaisia,bainan beharra,ta bertze alde erakusten dugu ez gerala frantsesaren etsaiak ere .Orrek ere bere balioa badu. Bainan ezpalitz frantsesik agerkari batian ezlitake nehondik ere erreklamarik ezartzen.Bertzenaz badira zonbait muga ,eztitazke denak ezar ,ez sobera ere. Zortzigarrena ezartzen dugu erreklametan,bainan banakatuz.Eztugu sekulan ainbeste ezartzen.Ezlukete irakurtzerik gure irakurlek.Obe dute zenbeit berri izaitea.Bainan ola ateratzen gera biziki onsa,eztugu zorrik,batez.Egiten ahal ditugu ere zenbeit kestak eta primak edo sariak emaiten ahal ditugu bai bertsulari bai olakoentzat.Askotan pesta zonbait direlarik,nehork eztaki nondik atera dirua,guri buruz heldu dira eta orduan egiten dugu gure enseiua hortako.Gira aberatsak bainan ezgira urrikaltzekoak ere.Onsa ateratzen gera.

Ta zer kolore du gure asterokoak? Erranen dautzuet eta ni aski koloratua naizela,Eskualherrian... Deitzen naute frantsesez "le rouge et le noir",gorribeltza.Zenbaitentzat gure izparringia ezta katolikoa.Zertako? Katolikoa izaiteko behar luke gure Jaun apezpikuaren divisa.Jaun Apezpikua ikusten dut ~~astian~~ hei

Beraz ez gera gordeka aritzen gure Jaun Apezpikuarekin.Bainan Jaun Apezpikuak erraiten du auxe eta arrazoin du:ez girela "bulletin religieux".Eta "bulletin religieux" hartan ere eztela paia bat baizik eta arenik: les communiqués officiels. Bertze guziak eztituela bere gain hartzen Jaun Apezpikuak.Gurean eztu fitsik hartzen bere gain.Beraz katolikoak gira ta Frantzian deitzen dituzte holako kazetak Journal d'inspiration catholique.Beraz,journal d'inspiration catholique gira eta alabainan Elizaren erakaspen oso-osoa hartzen dugu ,ta ez bakarrik onartzen,bainan erakusten ere.Bainan Frantzian badira katoliko direnak,bainan eztute katolikotasun guzia hartu nahi.Bereziki badira antisociaux batzu,ezpaitute sozialik deusik entzun nahi.Sozial itza bera entzuten dutelarik iduri zaiote sozialista dela.Eta hortakotz bi taldetan gira Eskualerrian berean. Zaharrek uste dute arras gorritzen ari gerala.Eta gaizki ikusten gaituzte.Eztut hortarik den gutieneko dudarik izaiten ahal,aski argi eta garbiki emaiten daukute, entzuterat eta irakurtzerat ere.Beraz,gure ustez behar ditugu hartu Aita Sainduaren erakuspen guziak.Langileen aldekoak eta bai bertzeak.Orrek eztu erran nahi eta beti langileen partea hartuko dugula ,heien aldea,badakigu onsa zenbait aldiz eztirela bide xuxenean eta orduan erraiten diotegu langileeri ere egia bainan gauzak behar dira ez ixildu bainan goratik erran eta orra zergatik mintzatzen den zonbait aldiz biper eta gatzekin ta zonbaitek uste du biper sobera ezartzen dugula.Bertze alde ez gira personalist,erran nahi dut nork bere eraren deretxoak nahi ditugula defendatu,gerizatu,ez gera segurki sozialistak;eztugu nahi Gobernua gure ganian izan dadin:nahi ginuke prima guziak libro izan diten Jainkoarekin eta behar dituzten egiteko guziak egiteko. Gure fedea fede libroa da eta gure nahitarat behar dugu urbildu Jainkoari buruz.Beste alde,federalistak gira Herrian.Erran nahi dut uste dugula eskualdun bakotxak begiratzen ahal dituela bere ohidura zaharrak eta behar dituela ere begiratu.Hortakotz Herria ri sartu da federalistem mogimendu guzian,bereziki Deuxieme siecle izena duen mogimendu hartan eta eztugu batere gordetzen eta horretaren alde girela:xxxx irudi zaiku Europak behar duela bere izaitea nun-

baitik atera eta hartan Europako erresuma guziak behar direla bildu,Espaiñia eta Portugala barne ~~kanarik~~ alabaina.Zernahi den ez gira gure ideietan ala sartuak eta galduak,non eztitugun bertzeen ideiak ematen.Herrian ikusten ahal dituzue artikulu batzu,ezpaitira batere ez personalistak ez sozialak,bainan iduri zaiku astekari bat dugunez geroz eta hura bakarra deneri utzi behar zaiotela beren ideien erakusteko lekua.Ara zergatik nornahik izkiriatzen ahal duen,bainan prestuki izkiriatzekotz eta gauzak polliki erranez.Eta ~~nah~~ uste dut nehork eztuela erraiten ahal debekatu diodala amalau urte oitan nahi zituen ideien agertzea.Beti utzi ditut ene etsai direla uste dutelako oiek utzi ditut nahi zutenaren erraiterat ene kazetan.Orra zertan giren,ikusten duzue gauza nekea dela alere ainbeste ideien artean bizitzea.Zonbait aldiz oren gaiztoak iragaiten ditugula eztugu batere gorde behar.Izan ditugu istorioak ere Gobernuarekin eta, gutik egin du ezpaituk bost urteren presondegia izan.Zernahi den Frantzian ikusten duzue libertatea badela,bainan behar dela kasu egin. Aitzinetatiko zensurarik ezta.Zensura ondotik egiten dute.Badakit polizian badela gizon bat aste guziez Herria bururen buru

Hernia

Harpidedunen zerrendak

(IKERTZE) -HERRIA-

(A) Harpidunak	Total ↓	Abonnés ayant réglé l'abonnement	Retards de moins d'un an	Retards de plus d'un an et de - de 2 ans	GRATUITS
Lapurdi	926	683	141	48	54
Bachenabarre	843	629	157	31	26
Xibero	46	38	4	1	3
Bestalde	469	354	53	28	34
orotara	2284	1.704	355	108	117
(B) Sal Tokietan					
asteka Zgoriak	559				
asteka Saldunak bana bertze		449			
asteka Ez saldunak bana bertze					110
Urrizkatzeak	62				62
orotara	2905	2153	355	108	289

-1982ko urtailaren lehenetik,
1983ko ekainaren hogoi eta hamarretik arteko

— Ikerlzea —

HERRIZ Lapurdi I HERRI

	Total	Abonnés en règle	Retards de moins d'1 an	Retards de + d'1 an	Gratuits
Ahaxe	11	11	0	0	0
Ahetze	3	2			1
Amcalk	8	4	3	0	1
Ainhice	5	4	1	0	0
Ainhoa	6	4	2	0	0
anglet	28	21	2	1	4
Arbonne	3	2	1	0	0
arcangues	6	6	0	0	0
Arnéguy	9	1	7	0	1
Aroue Aussain	25	4	18	3	0
Aythere	52	26	24	1	1
Bardos	6	4	1	0	1
Bassussarry	1	1	0	0	0
Bayonne	60	41	1	0	18
Behobie	7	5	1	1	0
Branch	21	17	2	0	2
Bidart	2	2	0	0	0
Briscous	12	10			2
Cambo	37	28	4	3	2
Ciboure	10	8	1	0	1
Espelette	32	19	6	7	0
Grecette	6	6	0	0	0
Halsou	6	3	1	2	0
Hasparren	121	91	16	10	4
Hendaye	13	10	1	0	2
à reporter	490	330	92	28	40

ZERTAN DUGUN HERRIA

1982 KO uztailaren lehenetik
1983 KO Ekainaren 30 artéo
Iragaiin gaineam egin Ikertzea

	Bordaintzale	urte bane gibelatuak	urte but gibelatuak
Euskal Herriaz bertzalde			
Lapurdin			
Bachenabarren			
Xiberoan –			

Lapurdi II (segida)

	Total	Abonnés en regle	Retards de – 1 an	Retards de + d'1an	Gratuits
Ahetze	14	11	3	0	0
Arbonne	68	55	9	3	1
Arcangues	9	7	2	0	0
Labastide Clarence	1	0	1	0	0
Larressore	14	10	2	1	1
Louhossoa	16	13	3	0	0
Lahonce	3	3	0	0	0
Macaye	30	28	0	1	1
Mendionde	28	22	6	0	0
Marcgaave	9	8	1	0	0
St Jean de Luz	12	11	0	0	1
St Pée	92	82	8	1	1
St Pierre	11	9	1	1	0
Sare	14	12	0	1	1
Souraide	32	17	8	6	1
Urcuit	5	3	1	0	1
Urrugne	23	19	1	1	2
Ustt	2	2	0	0	0
Ustaritz	38	28	1	5	4
Villefranque	15	13	2	0	0
Totalx	436	353	49	20	14
– Reports lapurdi I	490	330	92	28	40
lapurdi Tokaux	926	683	141	48	54

HERRIZ HENRI — Bachepalaue I

	Total	Abonné en règle	Retards de — d'1 an	Retards de + d'1 an	Gratuits
Aldudes	47	35	11	0	1
Amendeix	1	1	0	0	0
amorots	5	4	1	0	0
anhaux	11	8	1	2	0
Arberats	3	1	1	0	1
arbonet	1	1	0	0	0
Arhansus	3	3	0	0	0
Armendarcq	9	6	1	1	1
asarat	12	10	1	1	0
Banca	44	33	8	2	1
Bequios	8	6	0	1	1
Beharque	2	1	0	0	1
Behorlegui	7	5	1	1	0
Beyrie	9	7	1	0	1
Bidarray	29	21	6	1	1
Bunus	1	1	0	0	0
Bussunarits	3	3	0	0	0
Bustince	5	4	1	0	0
Domezain	8	7	1	0	0
Esterencuby	38	29	8	1	0
Gabat	4	4	0	0	0
Gamarthe	3	3	0	0	0
Helette	33	27	4	1	1
Hosta	8	3	3	2	0
Ibarrole	9	7	2	0	0
Iholdy	25	17	7	1	0
Irissarry	32	24	5	1	2
Irouleguy	6	4	2	0	0
Lahonce	12	11	1	0	0
Jaxu	8	5	2	1	0
Juxue	20	18	1	0	1
à reporter Totaux	406	309	69	16	12

Bachenabarre II (Zegida)

	Total	Abonnés ayant repris	Retards de – d'un an	Retards de + d'un an	Gratuits
Labets	1	0	1	0	0
Lacarre	6	6	0	0	0
Lantabat	14	7	5	2	0
Larceveau	7	7	0	0	0
Lasse	17	14	2	1	0
Lecumberry	4	2	1	1	0
Lohitzun	4	1	3	0	0
Luxe	4	3	1	0	0
Onchariy	7	6	1	0	0
Mendive	10	6	3	0	1
Oneix	2	2	0	0	0
Orègue	3	1	0	1	1
Orsanco	2	1	1	0	0
Osses	44	37	4	2	1
Ostabat	11	10	1	0	0
Pagolle	18	13	5	0	0
St Esteben	30	18	8	3	1
Bai Gorry	78	62	13	1	2
St Jean le Vieux	15	11	4	0	0
St Jean Pied de Port	19	12	4	1	2
St Just Ibarre	17	13	4	0	0
St Martin d'Arberoue	14	11	3	0	0
Arrossa	15	12	2	0	1
St Michel	16	10	5	1	0
St Palais	23	15	3	1	4
Suhescun	9	5	4	0	0
Uhart Cize	9	8	1	0	0
Urcuel	38	27	9	1	1
Bachenabarre II	437	390	88	15	14
Bachenabarre I Reports	406	309	69	11	12
Bachenabarre totaux	843	699	157	31	26

→ Euskal Herriaz Bestalde - Hors Pays Basque

	Total	Abonnés en règle	Retards de moins d'1 an	Retards de + d'un an	Saluts
Pyr. Atl.	38	30	2	0	1
Pau	7	4	0	1	2
Gers	3	3	0	0	0
Bordeaux	10	7	1	0	2
Gironde	23	17	1	5	0
Hte Garonne	6	2	0	2	2
Hts Pyrénées	7	7	0	0	0
Landes	27	23	3	0	1
Paris	42	24	6	2	10
Départements Divers	83	42	2	5	4
Espagne	53	38	11	3	11
Amérique	144	106	25	10	0
Afrique - Asie	14	13	1	0	0
Etrangers	10	8	1	0	1
Orotara	469	354	53	28	34

Lafitte Jaun Kalonjeari

Xiberoa 5 exemplaires-

	Total	Abonnés en règle	Retards de – d'un an	Retards de + d'un an	Gratuits
Bussunarits	11	11	0	0	0
Reste Soule	35	27	4	1	3 Etrachy
Totaux Soule	46	38	4	1	3

Récapitulation

Totaux –	Total	Abonnés en règle	Retards de moins d'un an	Retards de plus d'un an	gratuits
Xiberoa	46	38	4	1	3
Lapurdi	926	683	141	48	54
Baïgorri	843	629	157	31	26
Hors Pays Basque	469	354	53	28	34
Total général –	2284	1704	355	108	117
Dépots envoyés (par semaine)	559				
vendu en moyenne ")		449			
Invendus " " "					110
Totaux	2843	2153	355	108	227
à ajouter = divers attributs gratuits et archives publicités etc...	62				→ 62
	2905	2153	355	108	289

Lafitte jany Kalonjeari

Hernia

P. Lafitte : Hitzaldia

(1970) - Herriaren bulego aldeketaz

Adixkide jaunak,

Bilhusa xume huntarat etorri zirestenak oro agurtzen zaituztegu: zuen egitekoak ulzirik gutarterat agertuz erahusten dauzkuzue Herria astekariari diozuen atxikimendua. Zuen urrats horrek emaiten dauku kar berri bat deramagun lanari buruz eta esperrak daulzuegu bihotz-bihotzetik. Zonbait laguneh gaztiatu dauzkute bereen ezin etorria, segurtatzen gaituztelarik bereen sendimendu hoberenez. Bertzeak bertze, huna Etienne Salaberry Kalonjeak igorri karta:

„Adixkidea, nehundik ez naitake izan Herria-ren bilzarream, erahuts-alkian behar naizalakotz, tenor hortan. Agur handi bat Herriaren bidalzaileri, Eskual-herriaren amodiozko bide nehean."

Haren eta holakoen ganik gisa hortako hitzak ez dira estakuruak bainan arrazoinak. Heiek ere onhar bitzate gure esperrak.

Gaztik hunat bulego huntako laguneterik bat itzali zaiku: Erricart jaun zenator zena. Heriotze horrek bihotzean utzi dauzkun zauria ez da oraino sendatua: soz-lekuaren onetan egin dituen lan handi guziez bertzalde, nola guk ahantz gure astekari Herria sustengatu duela, behar orduetan haren alde agertuz eta askotan berak eskuaraz hartan izhirialtz. Joakola hemendik gure orroitzapen leiala.

Hiriart-Urruty apeza, gure idazle-nausi ohia Afrikan dugu, bainan handik ez ditu gogotik uzten bere lehengo irakurtzaileak: segur artikulu baliosak igortzen dauzkku urrundik: ~~aita~~ aita zenaren zaiolarik eta zonbait aste Frantzian pasatu dituelarik, ikusi dugu eta atseginekin hauteman dugu beti bera dagola, dena gogoeta berri eta xede berri, izpiritua alan, arimez griñatua. Laster itzul bedi Eskual-herriak: izanen bide da haren enplegu!

Gure adixkidez mintzo girenaz geroz, ez gira ixiltzen ahal joan den astean Monzon jaunari polizak egin dion afruntuaz. Hogoi-ta-bortz

urte huntan Donibane. Lohizunetik nolako zerbitzuak ez diozka eskuarari bihurtu, ala eskualzale bezala, ala teatrolari bezala, ala mintzatzaile bezala. Bainan Herria astehariak egin ahantz dezake, 1945-ean Monzon eta Manu de la Sota jaunen laguntza gabe ez zela bizitko. Agian egun hautan egiten dituzten urratseh gutartean goldi-arazitko dauzkute.

Orai gure astehariaz zer erran? Jazkin hunak gertatu zaion hantiamendu handiena ez da aspaldikoa. Maiatzaren lehenean aldaira ttipi bat egin behartu zaihu. Jacques Laffille Harrihako hametkan gelditzen gira, bainan etxearen jabeak zolatik kustu gaitu, behereko barne kuri bere alaba batentzat antolatu nahiz. Halere lehen estaia alokatzen dauku uso-osoa. Hor hiru bulego kuka ditzazkegu: bat Fededunentzat, bigarrena Ipar-Eskualzainena, hirugarrena Herriarena. Errateko manerau, goiti ari gira alde kortarik.

Berize aldetarik ere ez gira beherti ari. Entzun dudanez irakurzaleak emendatzen zaizku. Lanre jaun apezari eskerrak, astekaria ez da bakarrik bizi, bainan bizikor eta pizkor. Lan serioza derama irakurleketa, lankidetketa, berak zer nahi lerro betez, gaurkotasuna bilatuz, gaiak ahal bezanbat bermatuz, lehengo ohidurak erdainatu gabe, etorkizunari zabalki idekia.

Haren zeka nindabilalarik, orroit naiz erraiten zautala: "Ian kortako ez dut behar den pazientzia: pazientzia bizitki laburra dut." Hitz daulzuek tuzatu zaiola. Norbaiteh ekia kexu bat igortzen diuneau bi arrazoin kobez ikardesteko orde, berdin joanen zaio etxerat oto joan-jin batez, eta buruz busu, goxo-goxoa, gauzen funtsa argitzko.

Hutsa, urtea ezin pollikiago pasatu da, ene ustez, kasi esker eta ingurnuan dituen lankide guzieri esker. Behar bada berak aipatuko dauzkitzue bere gora-beherak eta zedeak. Nik ez daulzuet ikus arte kantsu bat kaizik.

FSC
MIXTO
FSC® C001636